

Mitt lustspel *Kassabrist* skrevs 1925. Det var min första framgång som teaterförfattare.

Det gick en förskingringsvåg över Sverige vid mitten av 20-talet. Den ekonomiska kris som samhället genomgick efter första världskriget var ännu inte över, och upptäckten av "kassabrist" i en mängd banker, företag och firmor hade samband med krisen. Jag var vid denna tid tidningsman, Nya Växjöbladets lokalredaktör i Alvesta. Jag fick uppslaget till mitt stycke från en uppseendeväckande förskingringsaffär i Växjö, där en allmänt betrodd storpamp inom det kommunala hade fifflat med anförtrodda medel. Genom att flytta över pengar från ena kassan till den andra inför förestående revision så att brist aldrig fanns i den kassa som just undersöktes, hade han under många år lyckats undgå upptäckt.

I mitt lustspel effektiviserar jag denna geniala metod, så den blir verkligt rationell.

Kassabrist skrevs på beställning av ett sällskap teateramatörer i Alvesta. Men en tid före premiären upptäcktes förskingring i en av samhällets banker, och den berörde en av huvudrollernas familj mycket nära. Nu kunde naturligtvis inte pjäsen spelas för skandalens skull. Jag fick tillbaka den.

Jag erbjöd den då till olika teatrar i Stockholm och Göteborg. Den refuserades av 8 teatrar, innan den slutligen antogs av direktör Ernst Eklund, som vid denna tid drev Komedioch Blancheteatrarna i Stockholm. Den skulle ha premiär på Blanche-Teatern den 1 januari 1926, men direktör Eklund var tveksam inför titeln: Han hade just haft två fiaskon, alla människor visste att han hade stora ekonomiska svårigheter-----skulle han nu sätta *Kassabrist* på sin teaters affisch på det nya årets första dag?

Men jag höll fast vid min titel, och det gick bra: Pjäsen spelades 150 gånger i följd på Blanche-Teatern och på turné i landsorten och därefter i samtliga skandinaviska länder och även i Tyskland. Den största betydelsen fick den för mig ur rent ekonomisk synpunkt: Jag kunde äntligen ta 3 månaders tjänstledighet från jobbet som journalist och skriva en roman, som jag länge planerat: *Raskens*, som kom ut 1927.

Lustspelets titel förefaller inte vara alldeles utan aktualitet, när det tycks som om det vore svenska samhället självt som lider av svår kassabrist....

Vilhelm Moberg